

ບົດຄົ້ນຄວ້າດ້ານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ

ການເຊື່ອມໂຍງປະເທດ, ການບົດນະໂຍບາຍເສດຖະກິດທີ່ຍັງກົດຂວາງອອກ¹

ຮູບແບບການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດທີ່ເຫັນໄດ້ຈະແຈ້ງ

ຄຽງຄູ່ກັບການເຕີບໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ພື້ນເດັ່ນຕະຫຼອດສອງທົດສະວັດຜ່ານມາ, ຮູບແບບການເຕີບໂຕຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຈຳນວນ ໜຶ່ງທີ່ເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ໃນປະຈຸບັນ. ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ, ປະເທດລາວໄດ້ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດທີ່ໄວທີ່ສຸດໃນໂລກ ໂດຍມີອັດຕາການເຕີບໂຕສະເລ່ຍ ປະມານ 7 ສ່ວນຮ້ອຍຕໍ່ປີ ເປັນຜົນ ຈາກການຂັບເຄື່ອນຕົ້ນຕໍຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ (ບໍ່ແຮ່ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ) ທີ່ເນັ້ນໃສ່ການນໍາໃຊ້ທຶນຫລາຍ ແລະ ການກະຕຸ້ນໂດຍການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂະໜາດໃຫຍ່. ແຕ່ວ່າ, ບັນດາຂະແໜງການທີ່ຂັບເຄື່ອນດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີຜົນການພັດທະນາທີ່ຮອບດ້ານ. ການເຕີບໂຕທີ່ເຂັ້ມແຂງຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໃຫ້ເກີດມີການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ກວ້າງຂວາງ. ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ຫຼຸດລົງ ແຕ່ຈັ່ງຫວະການຫຼຸດລົງຍັງຊ້າກວ່າຈັ່ງຫວະການຫຼຸດລົງຂອງບັນດາປະເທດເສດຖະກິດຕ່າງໆໃນພາກພື້ນທີ່ມີ ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວໄວ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການເຕີບໂຕດັ່ງກ່າວຂອງ ສປປ ລາວ ຍັງບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດກຳລັງຫລຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ ເຖິງແມ່ນວ່າໄດ້ຫລຸດລົງໃນອັດຕາທີ່ຊ້າກວ່າເກົ່າ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2015 ເປັນຕົ້ນມາ, ໃນນັ້ນ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າສ່ວນໃຫຍ່ຂອງປະເທດຍັງມີຄວາມບອບບາງ.

ການເພິ່ງພາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດມະຫາພາກມີຄວາມບອບບາງຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ. ນັບແຕ່ປີ 2017 ການສົ່ງອອກຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນຕ່າງປະເທດ ໄດ້ເຮັດ ໃຫ້ເງິນກົບແຂງຄ່າຂຶ້ນ ແລະ ຄ່າແຮງງານທີ່ສູງຂຶ້ນໄດ້ບັນທອນຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນການສົ່ງອອກສິນຄ້າທີ່ບໍ່ແມ່ນຊັບພະຍາກອນ ແລະ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການເຕີບໂຕໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວຊ້າລົງ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ໜີ້ສິນ ພາກລັດໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນໃນລະດັບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ ເນື່ອງຈາກອັດຕາການເກັບລາຍຮັບທີ່ຕໍ່າ, ການກູ້ຢືມເພື່ອລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງການໄຟຟ້າ, ການສະສົມ ແລະ ເງິນທີ່ຕ້ອງຈ່າຍຄືນທີ່ຕາມມາ, ແລະ ຜົນກະທົບໃນການປະເມີນມູນຄ່າທີ່ຕິດພັນກັບການອອນຄ່າຂອງເງິນກົບ. ການລົງທຶນເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ການແບກຫາບພາລະໜີ້ສິນ ໄດ້ຫຼຸດສະພາບຄ່ອງດ້ານການເງິນຂອງພາກລັດ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການລົງທຶນຂອງລັດ ທີ່ຫຼຸດລົງໃສ່ຂະແໜງການກະສິກຳ, ການສຶກສາ, ການບໍລິການສຸຂະພາບ, ແລະ ການບໍລິການຂອງພາກລັດສຳຄັນອື່ນໆ ເຊິ່ງຄາດວ່າຈະສ້າງຜົນຕອບແທນໃນໄລຍະຍາວໃຫ້ມີກຳລັງແຮງງານມີສັກກະຍາພາບເພີ່ມສູງຂຶ້ນ. ການແຜ່ລະ ບາດຂອງພະຍາດ COVID-19 ໄດ້ເພີ່ມຄວາມກົດດັນຕໍ່ເສດຖະກິດ-ການເງິນໃຫ້ໜັກໜ່ວງກວ່າເກົ່າ. ໃນປີ 2020 ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການເຕີບໂຕຂອງ GDP ທີ່ຕໍ່າທີ່ສຸດ ເປັນຄັ້ງທຳອິດໃນຮອບສາມທົດສະວັດຜ່ານມາ ແລະ ພົບກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຫວນຄືນໄປສູ່ຄວາມທຸກຍາກ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດຊຶ່ງໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ບັນ ລຸດຄວາມຄືບໜ້າໃນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກແລ້ວ.

ເມື່ອປຽບທຽບໃສ່ບັນດາປະເທດອື່ນໆທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ, ສປປ ລາວ ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ພູມສັນຖານທີ່ມີທ່າແຮງສຳຄັນຫລາຍ ພ້ອມເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຮູບແບບການເຕີບໂຕ ຮອບດ້ານ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງກວ່າເກົ່າ.

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດກັບທະເລ ແລະ ມີຄ່າຂົນສົ່ງສູງ ແຕ່ຄ່າຂົນສົ່ງສູງດັ່ງກ່າວອາດຈະປ່ຽນແປງໃນໄວໆນີ້ເນື່ອງຈາກມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ໃນການຂົນສົ່ງລະດັບ ພາກພື້ນຫລາຍຂຶ້ນ. ສປປ ລາວ ມີຄວາມໄດ້ປຽບຢ່າງຫຼວງຫລາຍເຊັ່ນ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີທາງທຳມະຊາດ, ມີປະຊາກອນໜຸ່ມ ແລະ ເປັນທີ່ຕັ້ງທາງຍຸດທະສາດ. ສປປ ລາວ ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດມະຫາສານ ລວມທັງ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງປ່າໄມ້, ຊີວະນາໆພັນ, ແຮ່ທາດ ແລະ ປະເພດດິນຕ່າງໆ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າ. ລັດຖະບານນັບມື້ນັບເຫັນໄດ້ເຖິງການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ນັ້ນມີຄຸນຄ່າສູງກວ່າ ເງິນທີ່ໄດ້ຈາກການຂຸດ

¹ World Bank. 2022. *Linking Laos, Unlocking Policies: Lao PDR Country Economic Memorandum*. Washington, DC: World Bank. <http://wrlb.bg/tmsw50JmKGa>

ຄືນຊັບພະຍາກອນທີ່ຄວບຄຸມບໍ່ໄດ້ ແລະ ຍັງຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງການເຕີບໂຕຢ່າງຮອບດ້ານໃນໄລຍະຍາວ ນັ້ນສໍາຄັນແມ່ນ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດດັ່ງກ່າວຢ່າງຍືນຍົງກວ່າເກົ່າ. ສປປ ລາວ ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີປະຊາກອນໜຸ່ມທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນ ຊຶ່ງຈະເປັນທໍາແຮງດ້ານປະຊາກອນທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງຂຶ້ນໃນ ຫລາຍສິບປີຕໍ່ໜ້າ.

ການທີ່ ສປປ ລາວ ມີທີ່ຕັ້ງທາງພູມສາດຢູ່ໃຈກາງຂອງບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານທີ່ມີການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດໄວທີ່ສຸດໃນໂລກ ກາຍເປັນກໍາລັງແຮງທີ່ສໍາຄັນ. ສປປ ລາວ ມີຊາຍແດນຕິດກັບທັງປະເທດ ທີ່ມີ ລາຍຮັບກວມເອົາ 17 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງ GDP ໂລກ ແລະ ມີປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນຫ້າຂອງປະຊາກອນໂລກ. ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປະເທດທີ່ຮັ່ງມີ, ມີລະບົບການຄ້າເປີດ, ຕະຫຼາດຂະຫຍາຍໂຕ ແລະ ຕ້ອງການແຮງງານ ແລະ ສິນຄ້າ ພ້ອມນີ້ຍັງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ (global value chains ຫຼື GVCs) ໝາຍຄວາມວ່າ ປະເທດເຫຼົ່ານີ້ສາມາດເປັນຕະຫລາດທີ່ຄວາມຕ້ອງການສິນຄ້າສົ່ງອອກ ຂອງ ສປປ ລາວ, ແລະ ເປັນແຫຼ່ງນໍາເຂົ້າທີ່ລາຄາຖືກ ຄວບຄູ່ກັບໂອກາດໃນການ ດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໂລກທີ່ຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດ ແລ້ວ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ເຕີບໂຕ ແລະ ສ້າງເສດຖະກິດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຫັນຈາກຂະແໜງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ.

ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດເຫຼົ່ານີ້ໃນບາງສ່ວນແລ້ວ. ການລົງທຶນໃນຂະແໜງການປຸງແຕ່ງເພື່ອສົ່ງອອກຢູ່ເຂດເສດຖະກິດພິເສດໃນຊ່ວງບໍ່ດົນມານີ້ ໄດ້ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການສົ່ງອອກອຸປະກອນອີເລັກໂຕຼນິກ, ອຸປະ ກອນໂທລະຄົມມະນາຄົມ, ອຸປະກອນໄຟຟ້າ ແລະ ເຄື່ອງຮັບໃຊ້ອຸດສາຫະກໍາອາຫານ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໄດ້ມີບົດບາດທາງບວກຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ແຕ່ການຂາດຂໍ້ມູນລະອຽດບໍ່ເອື້ອອໍານວຍຕໍ່ການປະເມີນ ທາງວິຊາການຢ່າງຮອບດ້ານກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ຫຼື ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ທີ່ເນັ້ນໃສ່ ການສ້າງວຽກເຮັດງານທໍາ, ສັກກະຍະພາບແຮງງານ ແລະ ການສົ່ງອອກ. ການປະເມີນຜົນໃນລັກສະນະນີ້ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນ ຖ້າລັດຖະບານຍັງຈະສືບຕໍ່ໝູນໃຊ້ເຂດເສດຖະກິດພິເສດເຫຼົ່ານີ້ ໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດເພື່ອຂັບເຄື່ອນການສົ່ງອອກທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ການສ້າງວຽກເຮັດງານທໍາ ໂດຍສະເພາະ ໃນຊ່ວງທີ່ສະພາບຄ່ອງດ້ານການເງິນຍັງພຶດເຄືອງ.

ສປປ ລາວ ມີນະໂຍບາຍທີ່ກົດຂວາງຊຶ່ງເປັນບັນຫາຫຼາຍກວ່າການເປັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ: ຊຶ່ງຕ້ອງມີການປ່ຽນແປງນະໂຍບາຍເພື່ອນໍາໃຊ້ທໍາແຮງຂອງຕົນໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ປະເທດຊາດ.

ລັດຖະບານມີວິໄສທັດທີ່ສອດຄ່ອງເພື່ອຫັນປະເທດໃຫ້ມີເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ ແຕ່ຂາດຄວາມຄືບໜ້າ ໃນການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍຕ່າງໆໄດ້ຖ່ວງດຶງການນໍາໃຊ້ທໍາແຮງຂອງປະເທດ. ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ຜົນປະໂຫຍດຂອງສະຖານທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດຂອງປະເທດ ໂດຍມີຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ສຸມໃສ່ ການຄ້າ, ການລົງທຶນ ແລະ ການສ້າງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດເຊື່ອມໂຍງ (ວິໄສທັດໃນການຫັນປະເທດໃຫ້ມີເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່) ພາຍໃນພາກພື້ນ. ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸວິໄສທັດນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ມີການລົງທຶນມະຫາສານໃສ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສັ້ນທາງລົດໄຟ ແລະ ເສັ້ນທາງບົກອື່ນໆ. ແຕ່ວ່າ ການປະຕິຮູບດ້ານລະບຽບການລຸ່ມກົດໝາຍ ຕ້ອງດໍາເນີນຄູ່ຂະໜານກັບການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ. ການປະຕິຮູບເພື່ອປັບປຸງການຂົນສົ່ງ, ໂລຊິສຕິກ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມການດໍາເນີນທຸລະກິດທັງໝົດແມ່ນເປັນໃຈກາງເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການລົງທຶນໃສ່ການເຊື່ອມຕໍ່ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ປະເທດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຂອງໂອກາດທາງດ້ານການຄ້າໃໝ່ໆ ແລະ ຫັນໃຫ້ເສດຖະກິດມີຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍ ປ່ຽນແທນການເພິ່ງພາຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ໂຄງການແລວທາງເສດຖະກິດທີ່ສ້າງເຄືອຄ່າຍເສັ້ນທາງສໍາຮອງ ພ້ອມກັບການອໍານວຍຄວາມສະດວກດ້ານການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຂົນສົ່ງ ສາມາດກະຈາຍກິດຈະກໍາດ້ານເສດຖະກິດ ເຂົ້າສູ່ຂົງເຂດຊົນນະບົດ ເຊິ່ງຈະນໍາຜົນປະໂຫຍດສໍາຄັນໃນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຊ່ອງຫວ່າງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ.

ນອກຈາກມີການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍໃຫມ່ ເພື່ອເລັ່ງລັດການປ່ຽນແປງ ລັດຖະບານຄວນກໍານົດບຸລິມະສິດໃນປະຕິຮູບນະໂຍບາຍຕ່າງໆໃນປະຈຸບັນ ແລະ ສືບຕໍ່ເນັ້ນໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ. ໃນປີ 2019, ສປປ ລາວ ໄດ້ຖືກຈັດໃນອັນດັບ 20 ສ່ວນຮ້ອຍສຸດທ້າຍຂອງທຸກຕົວຊີ້ວັດດ້ານການປົກຄອງໂລກ ຍົກເວັ້ນສະຖຽນລະພາບດ້ານການເມືອງ. ສະພາບແວດລ້ອມການດໍາເນີນທຸລະກິດພາຍໃນ ຍັງຄາດຄະເນບໍ່ໄດ້ ແລະ ມີຂໍ້ຈໍາກັດ ຫລາຍ ຊຶ່ງເພີ່ມອຸປະສັກຂອງການເປັນປະເທດມີຕະຫຼາດພາຍໃນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຍັງມີຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານຕະຫຼາດ ແຮງງານ. ບັນຫາທັງໝົດລວມກັນໄດ້ ເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມ ຍິ່ງເປັນອຸປະສັກທີ່ທ້າທາຍຫຼາຍ

ປະການໃຫ້ແກ່ ທຸລະກິດ ຕ່າງໆຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ພະຍາຍາມແຂ່ງຂັນໃນຕະຫຼາດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ລັດຖະບານຈຳເປັນ ຕ້ອງມີບາດກ້າວ ໃຫຍ່ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາທຸລະກິດທີ່ມີສັກກະຍະພາບ ສາມາດລົງທຶນ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ ນັ້ນກໍຄື ສ້າງໂອກາດໃຫ້ທຸລະກິດໃໝ່ໆທີ່ມີສັກກະຍະພາບ ສາມາດເຂົ້າຫາເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ເຕີບໂຕໄດ້. ການ ເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດກັບພາກພື້ນໃນລວງເລິກກວ່າເກົ່າ ເຊັ່ນຂອບການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ພາກພື້ນຮອບດ້ານ ຂອງພາກພື້ນ (Regional Comprehensive Economic Partnership ຫລື RCEP) ສາມາດ ເປັນກົນໄກຜັກດັນການປະຕິຮູບ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ນະໂຍບາຍເພື່ອປັບປຸງລະບົບລະບຽບການໃນການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດ ແລະ ການລົງທຶນ.

ລັດຖະບານລາວສາມາດປະຕິບັດຫຍັງໄດ້ແດ່?

ບົດຄົ້ນຄວ້າເສດຖະກິດຂອງປະເທດ (Country Economic Memorandum ຫຼື CEM) ສະບັບນີ້ ໄດ້ກຳນົດທິດທາງດ້ານນະ ໂຍບາຍ ທີ່ຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ສາມາດໝູນໃຊ້ ທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດ ແລະ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີທາງທຳມະຊາດຂອງຕົນ ໃຫ້ ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງທີ່ສຸດ ເພື່ອບັນລຸການເຕີບໂຕ ແບບ ຮອບດ້ານ ແລະ ຍືນຍົງ (ເບິ່ງການສັງລວມໃນ ຕາຕະລາງ 1). ບຸລິມະສິດ ອັນຮີບດ່ວນ ແມ່ນການພື້ນຟູ ສະຖຽນລະພາບດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກຂອງປະເທດ ຍ້ອນວ່າສະຖຽນລະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ມະຫາພາກ ເປັນເງື່ອນໄຂຕົ້ນ ຕໍ່ໃຫ້ແກ່ການປະຕິຮູບໂຄງສ້າງເສດຖະກິດໃນອະນາຄົດ. ບົດລາຍງານສືບຕໍ່ສະເໜີວິທີການທີ່ລັດຖະ ບານສາມາດໝູນໃຊ້ ທີ່ຕັ້ງຍຸດທະສາດ ແລະ ຄວາມອຸດົມຮັ່ງມີທາງທຳມະຊາດ ເພື່ອປັບປຸງເງື່ອນໄຂດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມທີ່ມີປະຊາ ກອນໜຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ພວມເຕີບໂຕ. ສປປ ລາວ ສາມາດສືບຕໍ່ກາຍເປັນປະເທດທີ່ລາຍຮັບສູງປານກາງໄດ້ ໂດຍມີ ໝູນໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດຢ່າງຍືນຍົງ ແລະ ຫັນເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໄປສູ່ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ຂະແໜງການສົ່ງອອກ (ລວມມີ ກະສິກຳ-ອາຫານ, ການປຸງແຕ່ງເປົາ ແລະ ການບໍລິການ), ກໍຄື ຮັບປະກັນວ່າ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການເຕີບ ໂຕທາງດ້ານເສດຖະກິດມີການກະຈາຍແບ່ງປັນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ຄຳແນະນຳແມ່ນໄດ້ຖືກຈັດບຸລິມະສິດ ເປັນ ໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ. ຈຳນວນໜຶ່ງຂອງຄຳແນະນຳເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນລັດຖະ ບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດແລ້ວ ແລະ ຕິດພັນກັບ ວາລະທາງດ້ານນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ຕາມທີ່ກຳນົດໃນ ແຜນພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມຄັ້ງທີ 9 (NSEDP 2021-2025) ເຊິ່ງ ນຳສະເໜີໃນຕະຕະລາງ 1.

ຕາຕະລາງ 1 - ຄຳແນະນຳຫຼັກ ດ້ານນະໂຍບາຍ ເພື່ອ ການເຕີບໂຕທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ສົມບູນ

ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງ ຫຼື ພາກ ສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ	ຕິດພັນກັບ NSEDP 9 (ໝາກຜົນໄດ້ ວົງເລັບ)
I. ການສ້າງຄືນສະຖຽນລະພາບດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກ-ການເງິນ			
1. ຄົ້ນຄວ້າແຫຼ່ງສະໜອງທຶນພາຍນອກ ແຕ່ໃຫ້ຈຳກັດການກູ້ຢືມ ໃໝ່ໃນອັດຕາຕະຫຼາດໃຫ້ເທົ່າກັບຈຳນວນທີ່ຈະຖືມຊຸມ ຈຳນວນເງິນກູ້ຢືມເກົ່າເພື່ອແບກຫາບການຈ່າຍເງິນທີ່ໄດ້ກູ້ມາແລ້ວໃນອັດ ຕາຕະຫຼາດ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງການເງິນ	ໝາກຜົນ 1 (2)
2. ສະຫຼຸບບົດລາຍງານການເຈລະຈາຄືນປັບໂຄງສ້າງໜີ້ສິນ ກັບເຈົ້າໜີ້ ລາຍໃຫຍ່, ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ໂປ່ງໃສ	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງການເງິນ	ໝາກຜົນ 1 (2)
3. ປັບປຸງຂັ້ນຕອນການພິຈະລະນາຢ່າງຮອບຄອບ ແລະ ການອະນຸມັດໂຄງການໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ສຳລັບໂຄງການລົງທຶນຂອງລັດ ໃໝ່, ການຈັດການການກູ້ຢືມ, ການອອກໃບຄຳປະກັນຂອງລັດ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນລະຫວ່າງລັດ-ເອກະຊົນ (PPP).	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງການເງິນ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	ໝາກຜົນ 1 (2,3,5)
ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງ ຫຼື ພາກ ສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ	ຕິດພັນກັບ NSEDP 9 (ໝາກຜົນໄດ້ ວົງເລັບ)
4. ລະດົມລາຍຮັບພາຍໃນ ດ້ວຍການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງຜູ້ເສຍອາກອນ ລາຍໃຫຍ່, ການທົບທວນນະໂຍບາຍກະຕຸກຊຸກຍູ້ດ້ານອາກອນ ແລະ ການສຳປະທານ (ໂດຍສະເພາະໂຄງການໃນຂະແໜງຊັບພະຍາກອນ) ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຂອບເຂດການນຳໃຊ້ດຸນພິນິດໃນການເສຍອາກອນ ແລະ ແບ່ງປັນລາຍຮັບ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງການເງິນ	ໝາກຜົນ 1 (2)
5. ພິຈາລະນາຮັບຮອງນຳໃຊ້ກອບຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນໄລຍະກາງ ເພື່ອ ຮັບປະກັນຕໍ່ການວາງແຜນງົບປະມານ ແລະ ແຜນການກູ້ຢືມທີ່ລັດຄຳປະ ກັນ (PPG) (ລວມທັງການກູ້ຢືມຂອງ ລັດວິສາຫະກິດ) ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບຄວາມຍືນຍົງຂອງໜີ້ສິນຂອງລັດ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງການເງິນ	ໝາກຜົນ 1 (2)
6. ແກ້ໄຂຄວາມບອບບາງດ້ານຖານະການເງິນຂອງ ທະນາຄານລັດ ແລະ ປະເມີນຄືນ ບົດບາດຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການສະໜອງທຶນກູ້ຢືມ ໃຫ້ແກ່ ລັດຖະບານ ແລະ ລັດວິສາຫະກິດ (SOEs).	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ	ໝາກຜົນ 1 (2)

II. ຮັບປະກັນໃຫ້ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດມີຄວາມຍືນຍົງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

7. ທົບທວນທາງເລືອກເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງທາງດ້ານການເງິນຂອງ ຟຟລ ໃນການຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້ໃຫ້ແກ່ ຜູ້ຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າເອກະລາດ (IPPs) ແລະ ປັບຄ່າໄຟຟ້າເພື່ອຮັບປະກັນການຫລຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງ ຟຟລ ຄຽງຄູ່ກັບການປົກປ້ອງລູກຄ້າທີ່ມີກໍາລັງການຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້າທີ່ຕໍ່າກວ່າ.	ໄລຍະສັ້ນ	ຟຟລ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງການເງິນ	ໜາກຜົນ 1 (5)
8. ປັບປຸງການວາງແຜນລະບົບໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນທີ່ສຸດ ແລະ ຫັນການລົງທຶນ ໃສ່ ການປັບປຸງລະບົບສາຍສົ່ງ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ກັບປະເທດເພື່ອນບ້ານ.	ໄລຍະກາງ	ຟຟລ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	ໜາກຜົນ 1 (5) ແລະ ໜາກຜົນ 5 (1)
9. ພັດທະນາ ການສະໜອງໄຟຟ້າພະລັງງານ ທົດແທນ ທີ່ເປັນທໍາແຮງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນພະລັງງານຖ່ານຫີນ ໃຫ້ ປະກົດ ຜົນເປັນຈິງ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	ໜາກຜົນ 4 (2) ແລະ ໜາກຜົນ 5 (2)
10. ແກ້ໄຂອຸປະສັກທີ່ຈຳກັດການລົງທຶນບໍ່ແຮ່ໃໝ່ໆ ລວມທັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລະບົບການອອກໃບອະນຸຍາດບໍ່ແຮ່ ແລະ ການທົບທວນນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ຄຽງຄູ່ກັບການຖືເປັນບຸລິມະສິດ ການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ໜາກຜົນ 1 (1,3)
ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງ ຫຼື ພາກ ສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ	ຕິດພັນກັບ NSEDIP 9 (ໜາກຜົນໄດ້ ວົງເລັບ)
11. ສ້າງຂະບວນການອອກໃບອະນຸຍາດ ແລະ ຈັດສັນທີ່ດິນ ກໍ່ຄືຂອບດ້ານກົດໝາຍ ໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ ມີມາດຕະຖານ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມແນ່ນອນໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນໃນຂະແໜງການປູກຕົ້ນໄມ້ຍືນຍົງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວທໍາມະຊາດ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ວັດທະນາທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ	ໜາກຜົນ 4 (1,2)
12. ກະກຽມການປະເມີນຍຸດທະສາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມເພື່ອລະບຸ ຜົນກະທົບສະສົມ ຂອງໂຄງການໃນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຜົນໄດ້-ຜົນເສຍ ລະຫວ່າງ ການນໍາໃຊ້ດິນໃນຮູບແບບຕ່າງໆ.	ໄລຍະ ກາງ/ຍາວ	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ໜາກຜົນ 4 (1)

III. ການສ້າງຕະຫຼາດພາຍໃນ ທີ່ ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ

13. ປະຕິຮູບສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດໃນລວງເລິກ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການ ເຂົ້າມາສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຂະຫຍາຍ ທຸລະກິດຂອງທັງທຸລະກິດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງອຸດສາຫະ ກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	ໜາກຜົນ 1 (3,4)
14. ປະຕິບັດການບໍລິການຂຶ້ນທະບຽນທຸລະກິດປະຕູດຽວ ເພື່ອຕັດຮອນ ຂະບວນການທີ່ສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ແລະ ສິ່ງເສີມການດຳເນີນທຸລະກິດຖືກ ຕ້ອງເປັນທາງການ. ລົບລ້າງ ແລະ ກະທັດຮັດດ້ານ ລະບຽບ ການເພື່ອ ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສອດຄ່ອງ ໃນລະບົບອາກອນ ແລະ ລະບຽບ ການຕ່າງໆ ເພື່ອຢຸດຢັ້ງການປະຕິບັດນອກລະບົບ/ບໍ່ເປັນທາງການ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງອຸດສາຫະ ກຳ ແລະ ການຄ້າ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	ໜາກຜົນ 1 (3,4)
15. ໝູນໃຊ້ເງິນໂອນເຂົ້າປະເທດຈາກແຮງງານລາວ ເພື່ອສະໜັບສະ ໜູນ ການລົງທຶນໃນຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງ. ອະນຸຍາດໃຫ້ນຳ ໃຊ້ເງິນໂອນເຂົ້າປະເທດຈາກແຮງງານລາວ ເຂົ້າໃສ່ໂຄງການລົງທຶນທ້ອງ ຖິ່ນຂອງລັດ ໂດຍໃຫ້ ແຮງງານລາວເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ ສຳລັບບ້ານເກີດ ຂອງຕົນເອງ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ໜາກຜົນ 1 (3)
16. ເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງກົດໝາຍແຮງງານ ກໍຄື ການບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງແຮງງານ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໂດຍບໍ່ສ້າງຜົນ ເສຍຕໍ່ ການແຂ່ງຂັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງສຶກສາທິ ການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ	ໜາກຜົນ 2 (2,3)
ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງ ຫຼື ພາກ ສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ	ຕິດພັນກັບ NSEDP 9 (ໜາກຜົນໄດ້ ວົງເລັບ)
17. ຍົກລະດັບການຝຶກອົບຮົມວິຊາການ ແລະ ການບໍລິການແຮງງານ ໃຫ້ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອໃຫ້ແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບສາມາດຫາວຽກເຮັດ ງານທຳທີ່ເໝາະສົມ. ໃຫ້ຂະແໜງເອກະຊົນ ມີສ່ວນຮ່ວມໂດຍສະເພາະ ບໍ ລິສັດ ແຖວໜ້າທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໂລກ (GVC).	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງສຶກສາທິ ການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ	ໜາກຜົນ 2 (2,3)
18. ສົ່ງເສີມການຝຶກອົບຮົມ-ບຳລຸງທັກສະ ແລະ ເງິນອຸດໜູນແຮງງານ ຕາມເປົ້າໝາຍດ້ານພູມສັນຖານ-ທັງ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ການສ້າງ/ຮັບເອົາວຽກ ເຮັດງານທຳຢູ່ຂົງເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍກວ່າ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງສຶກສາທິ ການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ	ໜາກຜົນ 2 (2,3)

IV. 4. ໝູນໃຊ້ທີ່ຕັ້ງທີ່ເປັນຍຸດທະສາດເພື່ອຫັນສູ່ຄວາມຫຼາກຫຼາຍອອກຈາກ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

19. ດຳເນີນການປະຕິຮູບນະໂຍບາຍການຄ້າໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າ ໂດຍສຸມໃສ່ ມາດຕະການທີ່ບໍ່ແມ່ນດ້ານລາຄາ (NTMs) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງຄຸນນະພາບ ໃນທຸລະກິດ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ກະຊວງການເງິນ,	ໝາກຜົນ 5 (2)
20. ປະເມີນປະສິດທິຜົນຂອງ ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ນະໂຍບາຍກະຕຸກຊຸກຍູ້ດ້ານອາກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອ ດຶງດູດ FDI, ສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກທີ່ມີການເຕີບໂຕ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍ ກໍຄື ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ.	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ	ໝາກຜົນ 1 (5) ແລະ ໝາກຜົນ 5 (4)
21. ເອື້ອອຳນວຍການເຊື່ອມຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາຍໃນ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ເພື່ອຍົກລະດັບສັກກະຍະພາບ ແລະ ການແຂ່ງຂັນ. ພັດທະນາຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ ກັບ ບໍລິສັດ GVC ແນວໜ້າ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສູນການບໍລິການ ຫຼື ສູນຝຶກອົບຮົມ ທີ່ສາມາດສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ ຜູ້ສົ່ງອອກ ຫຼື ສິນຄ້າອື່ນໆນຳ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ	ໝາກຜົນ 1 (5) ແລະ ໝາກຜົນ 5 (4)
22. ປັບປຸງ ແລະ ຊ່ວຍທຸລະກິດໃຫ້ ປະຕິບັດຕາມ ມາດຕະຖານຫຼັກໆ ດ້ານແຮງງານ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປົກຄອງ ເພື່ອຮອງຮັບການເອົາໃຈໃສ່/ເລັ່ງໃສ່ ບັນຫາດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຜູ້ຊື້ໃນຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	ໝາກຜົນ 5 (2)
23. ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການປົກຄອງ ກໍຄື ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງ ແລະ ໂລຊິສຕິກ.	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງໂຍທາທິກາ ແລະ ຂົນສົ່ງ	ໝາກຜົນ 5 (1,3)
ຈຸດປະສົງ	ຂອບເວລາ ໃນການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງ ຫຼື ພາກ ສ່ວນທີ່ຮັບຜິດຊອບ	ຕິດພັນກັບ NSEDP 9 (ໝາກຜົນໄດ້ ວົງເລັບ)

V. 5. ການສ້າງທັກສະ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດເພື່ອ ການປະຕິຮູບທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

24. ປັບປຸງຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮູ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ/ກຳນົດນະໂຍບາຍຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.	ໄລຍະສັ້ນ	ທຸກໆກະຊວງ	ໝາກຜົນ 6
25. ພັດທະນາຍຸດທະສາດການສື່ສານທີ່ຮັດກຸມ ແລະ ສົມບູນ ພາຍໃນກະຊວງຂະແໜງການຫຼັກ ແລະ ນຳໃຊ້ຄຳເຫັນ-ຄຳຕຳນິຕິຊົມຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.	ໄລຍະກາງ	ທຸກໆກະຊວງ	ໝາກຜົນ 6

ໝາຍເຫດ: ໝາກຜົນຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ 9 ມີຄື: ໝາກຜົນ 1: ບັນລຸການເຕີບໂຕດ້ານທາງເສດຖະກິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ໜັງຄູ ແລະ ຍືນຍົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ; ໝາກຜົນ 2: ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອບັນລຸຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ, ຄວາມອາດສາມາດດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສັງການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການທີ່ເພີ່ມຄຸນຄ່າ; ໝາກຜົນ 3: ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ; ໝາກຜົນທີ 4: ຍົກລະດັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທຸລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ; ໝາກຜົນ 5: ຍົກລະດັບການຮ່ວມມື ແລະ ເຊື່ອມໂຍງສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ດ້ວຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໝູນໃຊ້ ທ່າແຮງແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມໄດ້ປຽບດ້ານພູມສັນຖານຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ; ໝາກຜົນທີ 6: ປັບປຸງການບໍລິຫານ ແລະ ປົກຄອງຂອງລັດ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມເທົ່າທຽມ ແລະ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ດ້ວຍລະບຽບກົດໝາຍ.